

universitātes avīze

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEMBRA

Nº 5

piektdiena, 1995.gada 29.septembris

VAI STUDENTS BŪS BRĪVS KĀ PUTNS?

25.septembrī RTU telpās notika Ministru prezidenta Māra Gaiļa tikšanās ar augstskolu studentu pašpārvalžu pārstāvjiem. Pēc premjera vārdiem, viņa valdība ir darījusi visu, lai tās trīs prioritātes nebūtu tikai tukši vārdi, bet saņemtu arī salīdzinoši vairāk naudas nekā citas nozares. Viena no valdības prioritātēm ir izglītība, kas esot saņēmusi salīdzinoši vairāk naudas nekā citas, "lauvas tiesu" dodot skolotāju streikā panāktajam algu izmaksām, no kurām Gaiļa kunga valdība nedomājot atkāpties. Vēl vairāk, Ministru prezidents apsoliya: "Ja man būs izdevība un iespēja turpināt darbu valdībā vai vadot to, vai esot kādam no valdības locekļiem, izglītība paliks mūsu prioritāte arī nākamajos trīs gados, citas prioritātes var mainīties, bet ne šī."

Kaut arī nākamie budžeta samazinājumi "ķers" arī izglītību, tomēr proporcionāli mazāk nekā citas nozares. Par studiju kredīvēšanu... Tā jau esot ieviesta dažās augstskolās - Medicīnas akadēmijā un Lauksaimniecības universitātē un neesot īpaši populāra, jo studenti negrib nonākt parādos, un tomēr Gaiļa kungs uzskata, ka studentiem ir jāmaksā par izglītību, varbūt tie būs 10 vai 15 %, iespējams, ka ar laiku šī summa var pieaugt. To viņš pamato tādejādi, ka, maksājot par savu izglītību, iespēju veidot karjeru, studenti strādās ar divtik lielu atdevi. "Neapšaubāmi, ka ne visi studenti varēs maksāt, tāpēc kredīvēšanas sistēma ir jāievieš. No otras puses, valsts, valdība saskaras ar ļoti lielu problēmu, proti, mēs nevaram, atkal politisku iemeslu dēļ, maksāt tādas algas, kādas būtu jāmaksā kvalificētiem, labi sagatavotiem speciālistiem. Tas nozīmē, ka, kredīvējot studentus, mēs varētu uz laiku piesaistīt talantīgus, spējīgus jauniešus valsts pārvaldei. Tie, kuru studijas spēš apmaksāt vecāki vai paši studenti, kaut kur strādājot, būs brīvi kā putni, varēs izvēlēties, kur strādāt, bet citiem, kas nevarētu vai nevēlētos strādāt, nāksies aizņemties šo studiju naudu no valsts, un, strādājot valsts labā, pusi vai arī visu kredītu dzēst. Kredīvēšana ir laba lieta, jo ar stipendijām vien nepietiek, tad jau labāk šo naudu atdot kredīvēšanas fondam. Aizdevums būs praktiski bez procentiem vai arī tie būs ļoti simboliski".

Atbildot uz studentu jautājumiem, noskaidrojās, ka daudzi no tiem vēl ir noskaidrojami, tāpēc ir panākta vienošanās tos apspriest augstākajā līmenī, proti pie paša Gaiļa kunga. Beidzot, izbrīvējis studentu pārstāvjiem daļu sava brīvā laika, Gaiļa kungs nākošnedēļ gaidīs viņus pie sevis, Ministru kabinetā. Cerēsim, ka mūsu kritika un ierosinājumi tiks ne tikai uzklauti, bet arī pārdomāti un ņemti vērā.

LIENE ZINKEVIČA,
Juridiskās fakultātes
studente

ZIŅAS

JAUNAS GRĀMATAS

Trešdien, 20. septembrī LU bibliotēka tika papildināta ar aptuveni 700 grāmatām angļu valodā, galvenokārt par ekonomikas un mārketinga tēmām. Šis dāvinājums ir no Amerikas mārketinga asociācijas. Šai asociācijai ir apmēram 500 000 biedru, un grāmatas ir viņu savāktas. Grāmatas tika saņemtas šā gada aprīlī, pārskatītas un ievadītas elektroniskajā katalogā, par ko ļoti priecājās Amerikas mārketinga asociācijas pārstāve Aija Lūbava, kura, starp citu, ir mūsu tautiete un bija aizkustināta, pirmo reizi ierodoties Latvijā.

Tagad šīs grāmatas būs pieejamas katram interesentam, un, kā apgalvoja LU bibliotēkas direktors Gunārs Mangulis, šis dāvinājums ir vērtīgs, jo 99 % grāmatu ir aktuālas un mums nepieciešamas.

INGA BĒRZINA,
žurnālistikas specialitātes studente

27.septembrī Jāņa Rozes grāmatnīcā notika LU rektora prof. Jura Zaķa grāmatas "Pulksteņa atvēršana" reprezentācija. Ievadrunā recenzents prof. A. Varslavāns teica, ka šajā grāmatā var saskatīt Jura Zaķa dzīves vertikāli, jo tāda ir arī daiļdarba struktūra. Nosaukumā ir vārds "pulkstenis", un šis mehānisms nosaka cilvēka dzīvi laika dimensijā.

Tātad - lasīsim šo laikmeta dokumentu!

I.B.

TAS VAR JŪS
INTERESĒT

Vai satraukumam ir pamats?

Kā "Universitātes Avīzei" pastāstīja Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisijas vadītājs A. Līgotnis, pēc 1. lasījuma likumprojektā par obligāto valsts dienestu, ir izdarīti grozījumi. Pašreizējā redakcijā, kura tiks iesniegta izskatīšanai 2. lasījumā, paredzēts, ka dienas un vakara nodaļu studenti, kā arī magistratūrā, rezidentūrā un doktorantūrā studējošie nav pakļauti valsts dienestam. Savukārt, atšķirībā no augstskolu likumprojekta, valsts dienestam domāts pakļaut augstskolu absolventus. Komisija ir ņēmusi vērā arī priekšlikumu par kara katedru neveidošanu augstskolās.

Nolemts likumā iekļaut deputātes I. Folkmanes priekšlikumu par to, ka valsts dienestam pakļautie iesaucamie (vīrieši vecumā no 18 līdz 27 gadiem) varēs doties uz ārzemēm, tikai saņemusi valsts dienesta pārvaldes atļaujas. A. Līgotnis uzskata, ka šāda norma likumā ir jāiekļauj, lai nebūtu iespējams izvairīties no dienesta, dodoties uz ārvalstīm. Deputāts nedomā, ka šis noteikums būtu cilvēktiesību pārkāpums.

Likumprojekts par obligāto valsts dienestu 2. lasījumā tiks skatīts oktobra sākumā.

INGA ULNICĀNE,
politisko zinātņu studente

VAI AR KLUSĒŠANU PAŠI SEVI APTRAIPĪSIM?

Nesen valdība paziņoja, ka augstskolām tiks samazināti 14,7% finansējuma. Iespējams, tā tiek brūģēts ceļš uz maksas izglītību. Intervija ar LU rektoru JURI ZAĶI.

- Avīzē tika paziņots fakts, ka "Latvijas Ceļš" M. Gailim uzdevis tikt ar augstskolu mācībspēkiem un studentiem, lai viņus pierunātu neiet streikot sakarā ar šo gaidāmo finansējuma samazinājumu, kas tiešām draud ar ļoti nepatīkamām sekām. Respektīvi, politiskā partija viņam uzdod risināt jautājumu, kas M. Gailim kā premjerministram bija jārisina neatkarīgi no politiskām partijām. Un es domāju, ka nav jāgaida, vai streiki ielās parādīsies vai neparādīsies, jo par to, vai, augstskolām atņemot 14,7% finansējuma, būs kādas sekas, vispirms vajadzēja apjautāties mums. Neviens jau nejautāja. Tad, kad es valdībai sūtīju ierosinājumus par to, kādai vajadzētu būt izglītības politikai un kā virzīt mūsu spēku samērus un nabadzīgos resursus, lai racionālāk tos izmantotu, man neviens neatbildēja. Tā vietā, lai mūs uzaicinātu visu klātbūtnē izklāstīt savu platformu, es saņēmu uzaicinājumu uz "Latvijas Ceļa" konferenci par izglītības jautājumiem. Bet... uz politisko partiju pasākumiem es negribu iet. Šī konference bija "Latvijas Ceļa" funkcionāla uzstāšanās, prezentējot sevi un parādot, cik tā ļoti rūpējas par izglītību. Man tas bija pilnīgi vienalga - tur varēja visas partijas pēc kārtas stāstīt par izglītību, taču neminot sevi kā partijas cilvēku, bet kā cilvēku ar jaunām idejām un domām.

Nedēļu pēc tam, kad ielās bija izgājuši skolotāji, nokļuva M. Gaiļa kabinetā. Pirms tam pusgadu biju zvaniņis un mēģinājis sarunāt tikšanos. Neizdevās. Šķiet, viņš uztrauc, vai mēs nesāksim streikot. Mazliet jocīgi, ka valdība strādā tikai tad, kad kāds iziet ielās.

(Turpinājums 2. lpp.)

ŠAJĀ NUMURĀ

☐ Kas draud latviešu studentiem, jeb

☐ Pārdomas par Saeimi izskatīto
likumprojektu "Obligāto valsts
dienesta likums"

☐ Saeima jau 1. lasījumā ir izskatījusi jaunu likumprojektu, kurš noteiks turpmāko obligātā militārā dienesta kārtību Latvijā. Ņemot vērā, ka šis projekts ir izskatāms steidzamības kārtībā, kas nozīmē tikai divus lasījumus līdz tā pilnīgai pieņemšanai, katram studentam ir jāpievērš uzmanība tā saturam, jo likums varētu stāties spēkā jau ar nākošā gada 1. janvāri.

☐ Līdz augstskolu likuma pieņemšanai, kad vēl nav pilnīgi skaidra augstākās izglītības koncepcija, valdība nodod izskatīšanai Saeimas likumu, kura pamatprincipi ir nepieņemami lielākajai daļai Latvijas studentu.

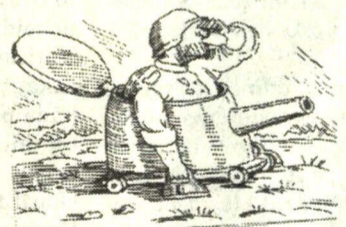
☐ Lai lasītājam būtu pamatīgāka izpratne par šī likumprojekta neēdžībām, mēģināsim īsumā analizēt dažas svarīgākās tā pretrunas un trūkumus.

☐ 1. Cik ilgi studēsīm?

☐ Svarīgākais likumprojekta pants, kurā ir ietverta militārā dienesta izpildes un augstskolu studentu interešu sadursme, ir 24. pants. Tajā ietverta norma par valsts dienestam pakļauto personu, kuras ir valsts atzītu (akreditētu) augstskolu dienas nodaļu studenti, līdz augstākās mācību iestādes beigšanai, iegūstot tikai vienu (pirmo) augstāko izglītību, neiesaukšanu obligātajā valsts dienestā.

☐ Ierosinātā redakcija ir pretrunā ar Izglītības likumu, kurā deklarēti izglītības pamatprincipi Latvijas Republikā. Pieņemtais likums nosaka, ka izglītības sistēma

(Turpinājums 2. un 3.lpp.)

☐ Ko darīja LU "klasīki" Nicā, ja nesaulojās? - 2.lpp.

☐ Kūsā fukšu balles - par to nākamajā numurā, bet kur ballēties katru vakaru? - 4.lpp.

LAIKS UZ JUMTA

LU meteoroloģiskās stacijas "Rīga - Universitāte" darbinieki saka: tie, kuri vakar lietū samērcējuši kurpes, šodien var izlikt tās uz palodzes, lai izžūst, jo šodien saulīte sasildījusi gaisu līdz +14,8.

Kārtīgi piestipriniet pie galvām savas parūkas, jo DR vējš ar ātrumu 11m/s var tās noraut, bet atmosfēra spiež vājāk (752mm).

VAI AR KLUSĒŠANU PAŠI SEVI APTRAIPĪSIM

Vislabākie kontakti man bija ar Izglītības un zinātnes ministru A. Piebalgu, jo viņam pastāvēja kolēģijas. Turpmāk, cik nav mainījušās valdības, neviens tā arī nav paaugstinājies, kā tad mēs šeit jūtamies. Un man pat nav svarīgi, vai tā ir "Latvijas Ceļa" valdība, jo valdība ir valdība un tai jāpilda savas funkcijas neatkarīgi no tā, kādu partiju tā pārstāv.

- Jūs pats arī tagad esat demokrātiskās partijas "Saimnieks" deputāta kandidāts...

- Galvenais motīvs, kāpēc es nokļuvu politiskā partijā, ir tas, ka es tieku ignorēts un mani neviens neuzklausa. Visus savus jautājumus gribu risināt ar valdību, ar tautu, ar dažādiem ekspertiem, un nevis ar partijām, jo politiskās par-

tijas galvenokārt cīnās sava starpā, un viena otras priekšā grib sevi demonstrēt. Kā Latvija izdzīvos, tai nav centrālais jautājums.

Šajos apstākļos, protams, viens uz otru skatās ar aizdomām - ja kāds kaut ko dara, tad dara to tikai tāpēc, lai otram "iekniebtu". Tas, ka "Saimnieka" sarakstā ir vairāki Latvijas augstskolu rektori un mācībspēki, nebija nekāda "kniebšana". Tas bija domāts kā uzmanības pievēršana stāvoklim augstskolās, un nav svarīgi, vai tas ir "Latvijas Ceļš" vai "Saimnieks". Un es taču ļoti labi zinu, ka mana vieta un loma ir pietiekoši neliela un tāla, jo neesmu tāds politiķis ar tādām uzstāšanās un runāšanas spējām kā citi. Savu vietu es ar šajiem neuztveru un varētu teikt, ka pat jū-

tos diezgan slikti, ka tur aizgāju.

- Jūs vairākkārt esat teicis, ka Universitāte ir apolitiska iestāde, taču nesen šeit viesojās V. Birkavs. Kā jūs to izskaidrojat?

- Godīgi sakot, man tas ir jaunums. Es nezinu, kad tas notika, un nevaru par to spriest. Pagaidām man vēl ir slimības lapa, un manas funkcijas izpilda mācību prorektors J. Krūmiņš, tā kā oficiāli neesmu tiesīgs dot vai nedot atbildes. Taču rīkot politiskas manifestācijas un agitācijas šeit, Universitātē, esmu aizliedzis. Kad Lielajā aulā nodibinājās LDDP un no tās atšķēlās kāda daļa un nodibināja jau citu partiju, tad man radās sajūta, ka pa Universitāti klist apkārt cilvēki, kas gatavojas viens ar otru cīnīties, un pirmoreiz rīkot

politiskas akcijas aizliedzu jau tolaik, kad "Latvijas Ceļš" gribēja Lielajā aulā taisīt savu kārtējo liello kongresu.

Ja Birkavs šeit ir ienācis kā partijas agitators, tad, neapšaubāmi, kāds ir pārkāpis šo principu. Bet, ja viņš ir atnācis kā Ārlietu ministrs runāt, teiksim, par Latvijas ārpolitiku vai politiku vispārīgā nozīmē, nesaucot to par "Latvija Ceļa" politiku un tās turpmākajām iezīmēm, tad tas ir pieņemami, jo viņš nāk kā attiecīgā amata izpildītājs iepazīstināt ar to, kā veicas vai neveicas šajā amatā, un līdz ar to mēs varam dot savu vērtējumu šai darbībai no valsts puses.

INESE SIKSNA

AKTUĀLĀ
INTERVIJA

(Turpinājums no 1.lpp.)

VĒRTĒ
PĀSMĀJU
ACSIR TIKAI
KRITISKI UN KONKRĒTI
JĀSTRĀDĀ

Atsauksme uz rakstu "Vai ir vērts studēt Latvijā?" UA nr.2

Rakstā vērtējums, ka **Latvijā studēt nav vērts**, tiek pamatots ar to, ka studentiem nav iespējas izvēlēties atsevišķus priekšmetus, mācībspēki neizvirza augstas prasības, nav tiekušies ieviest iesūnījušajā pasniegšanas stilā kaut ko jaunu. Visa tā rezultātā ļoti daudz studentu ir devušies iekarot ASV un Eiropas augstākās mācību iestādes, jo tādu bakalaura programmas līmeni, kāds ir Lielbritānijā, Latvijā varētu sasniegt tikai pēc pieciem gadiem. Pastāv iespēja, ka Latvija tā arī nesasnies Eiropas līmeni augstākajā izglītībā, ja nenotiks akadēmisko standartu pārvērtēšana.

Vēlreiz ir jāatzīmē, ka minētajā rakstā tāds vērtējums ir dots Latvijas Universitātei un Latvijas augstākajai izglītībai kopumā. Tikai uzmanīgi rakstu lasot var sākt domāt, ka, šķiet, tas varētu attiekties uz izglītību ekonomikas jomā, jo raksta vidū ir šāds teikums: "Pēdējo trīs gadu laikā ekonomikas apgūvē nav notikuši nekādi uzlabojumi". Kontrastā ar vispārēju secinājumu, ka "LU vēl nevar sniegt tādu izglītību, kas atbilstu vāciešu, angļu vai zviedru prasībām", raksta priekšpēdējā rindkopā tomēr ir atrodami šādi vārdi: "Latvija var lepoties ar saviem panākumiem dabas zinātnē nozarēs - fizikā, matemātikā, ķīmijā, kur Latvijā sagatavoto speciālistu zināšanas tiek atzītas visā pasaulē".

Tā nu paliek neskaidrs, kā tas tā var būt, ka, neraugoties uz to, ka Latvijas Universitāte nevar sniegt tādu izglītību, kas atbilstu vāciešu, angļu vai zviedru prasībām, tomēr Latvijas (ne tikai Latvijas Universitātes!) fiziķu, matemātiķu, ķīmiķu zināšanas tiek atzītas visā pasaulē. Un kā ir ar baltu filologu zināšanām? Kā ar ģeogrāfu un ģeologu zināšanām? Un kā ir ar prasmīgu lietot apgūtās zināšanas? Vai var dot tādas vērtējumus par Universitāti

kopumā, kādi ir atrodami minētajā rakstā? No iepriekšējo gadu pieredzes taču zinām, ka tāda pieeja ļauj paslēpt atpalcējus un nonivelēt tos, kuriem ir kaut kādi sasniegumi. Un pavisam slikti ir tad, kad atpalcēju grēki tiek attiecināti arī uz visiem citiem.

Rakstu šīs piezīmes tāpēc, ka esmu novērojis, ka patlaban ir tendence pasludināt, ka Universitātē agrāk nekas nav bijis, ka viss it kā jārada no jauna un pie tam jāraugās tikai uz Rietumiem. Nepārzinu ekonomikas jomu un varbūt, ka tur tā arī ir. Taču ar to Universitāte nebūt nesākas un nebeidzas. Uzskatu, ka līdzīgos kritiskos rakstos ir skaidri jāpasaaka, par kādām zinātnēm, par kādām fakultātēm tiek doti vērtējumi un spriedumi. Tad tajos arī varēs daudz konkrētāk apskatīt trūkumus un ceļus šo trūkumu novēršanai Latvijas un Latvijas Universitātes apstākļos. Pie tam kritiski ir jāizvērtē gan tas, kas ir Rietumos, gan arī tas, kas ir Austrumos un jāizvēlas viss mums derīgais, nešķirojot šajā ziņā Rietumus un Austrumus. Nevajag aizmirst, ka tādās jomās, kā, piemēram, raķešu tehnikā un kosmosa pētniecībā Austrumi ir vismaz tādā pat līmenī kā Rietumi.

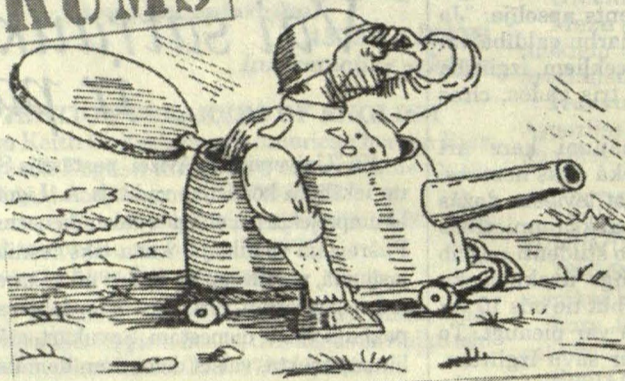
Ir jāizbeidz Rietumu dievināšana un nekritiska pakārdināšana visam, kas ir Rietumos. Latvijā ir citi apstākļi un tikai mūsu pašu galvas un darbošanās mums var līdzēt. Šajā sakarā pilnīgi var piekrist minētajā rakstā izteiktajai domai: "Ar raudāšanu, ka nekā mums nav, nekā būtiski nemainīsies". Un pie tam, tā arī nemaz nav, ka nekā mums nav. Ir tikai kritiski un konkrēti jāstrādā.

LU Ķīmijas fakultātes
profesors, Dr.habil.chem.
E.JANSONS

NEKĀDAS
NOTIKUMS

Kas draud latviešu

studentiem...

(Turpinājums no 1.lpp.)

Latvijā ir vienota, nepārtraukta un daudzveidīga, tādējādi tā nodrošina iespēju iegūt iespējami augstāku izglītību. Nekādā ziņā nevar apgalvot, ka koncepcija par obligāto valsts dienestu stimulētu šo pamatprincipu ievērošanu.

Sākumā var šķist, ka visparastāko Latvijas studentu dienests armijā nesaista, jo vismaz 4 gadus (atkarībā no augstskolas) militārais reglaments viņam nedraudēs. Tomēr jāpievērš uzmanība diviem vissvarīgākajiem jautājumiem:

1. Ko uzskatīs par pirmo augstāko izglītību, cik ilga tā varēs būt (vai ir ietverta arī magistratūra u. tml.)?

VALODAS

(Turpinājums.
Sākums "UA"nr.1)

BULL - bullis

bull in the china shop - brit.-
āzis rožu dārzābull ring - amer. - riņķveida
stadions vai arēna

- a circular stadium or arena -

BUTTERFLIES - tauriņi

get, give butterflies in one's
stomach - amer. - justies nelāgi;
rosināt kādu justies nelāgi- to get a nervous feeling in
one's stomach -(Whenever I have
to go on the stage,
I get butterflies
in my stomach.
Ikreiz,
kad man ir
jāiziet uz ska-
tuves, es jūtos
nelāgi.)butterfly -
afro-amer. -
jauna, pievilcīga
sieviete; rozīte;
ābelīte
- a good looking
young woman -

C

CAMEL - KAMIELIS

two camels - afro-amer. slang-
desmit minūtes
- ten minutes -

CAT - kaķis

play cat and mouse with
someone - amer. - atkārtoti aiz-
turēt un atbrīvot kādu; spēlēt ka-
ķus un peles- capture and release someone
over and over -(The police played cat and
mouse with the suspect until they
had sufficient evidence to make an
arrest. Policija spēlēja kaķus un
peles ar aizdomās turētu, līdz tai bija
pietiekami daudz liecību, lai to
arestētu.)like a cat on hot bricks -
brit. - kā kaķis uz skārda jumta;
nemierīgs- restless(y); nervous(ly); un-
able to sit / lie still, settle one's
attention -(Jenny, you are like a cat on
hot bricks. I wish you'd either sit
down with a book, or go out for a
walk. Dzenij, tu esi kā kaķis uz
skārda jumta. Es neiebilstu, ja
to paņemtū rokā kādu grāmatu,
vai izietu laukā pastaigāties.)

thin cat - brit. - cilvēks bez

privilēģijām, naudas vai ietekmes

- a person without wealth, privi-
lege, or influence (the fat cat on whom
this coinage is based was originally a
provider of funds to political parties
in the USA in the 1920s, but has since
come to mean simply an unduly rich
person who uses his wealth to control
affairs -rain cats and dogs - brit.,
amer. - liet kā pa dziesmu
svētkiem

CHICKEN - vista

chicken - brit. slang - jauns,
nepieredzējis maukuris; cūka
- a young, inexperienced male
prostitute -

CROCODILE - krokodils

shed crocodile tears - amer.
= liet krokodila asaras
- to shed false tears; to pretend
that one is weeping -(The child was not hurt, but
shed crocodile tears anyway.
Bērns nebija ievainots, bet tomēr
lēja krokodila asaras.)

CROW - kovārnis

as the crow flies - amer. - ja
iet pa taisno
- straight across the land, as
opposed to distances measured
on a road, river -(Our house is only a few miles
from the lake as the crow flies.
Mūsu māja atrodas tikai dažas
jūdzes no ezera, ja iet pa
taisno.)

LU "klasīki" Nicā nevis saulojas, bet mācās runāt latīniski

neizbrīna, tomēr gribētos dalīties savos iespaidos par braucieni uz Nicu, tādējādi sagādājot dažu labu pārsteigumu šīs avīzes lasītājiem.

Kā pieklātos zināt katram LU studentam, tad šogad jau otro gadu pēc kārtas izlaidums bija tiem LU Filoloģijas fakultātes abiturientiem, kas bija izvēlējušies studiju virzienu - klasiskās valodas. (Terminu "klasiskās valodas" attiecina uz sengrieķu un latīņu valodu). Diplomus saņēmuši jau 7 studenti, viņu vidū arī šī raksta autore, kurai tika dota vienreizēja iespēja lielākajā Dienvidfrancijas kūrortā Nicā, pašā Vidusjūras krastā nedēļas garu-

mā... klausīties un mācīties dzīvo latīņu valodu vasaras skolā "Feriae Latinae", šīs skolas galvenā ideja ir pulcināt kopā tos, kam mīļa un dārga latīņu valoda un kas gatavi pierādīt, ka latīņu valoda nebūt nav mirusi. Jau deviņi reizi pēc kārtas vienkopus pulcējās franči, vācieši, itāļi, angļi, lietuvieši un pirmo reizi arī latvieši: skolotāji, mediķi, juristi, garīdznieki un, protams, studenti. Oficiālā skolas valoda bija latīņu, un lieki atzīmēt, ka visas sarunas notika tikai latīniski.

Un Nicu devos ar nelielu ceļa somu, kurā svarīgākās mantas bija mans referāts par latīņu valodas studijām Latvijas Univer-

sitatē un peldkostīms. Diemžēl pēdējais sāļajā Vidusjūrā tika iemērķts tikai vienu reizi, bet par Latviju, Rīgu un klasiskās filoloģijas studijām bija jāstāsta ļoti daudz, jo nevarēja nesajust pārējo vasaras skolas dalībnieku nevilto interesi un nesavtīgo gatavību palīdzēt.

Nav vēl pagājis mēnesis pēc vasaras skolas noslēguma 3. septembrī, kad jau esmu saņēmuši grāmatu sūtījumu no Francijas. Biju priecīga sastapt Nicā studentus no kaimiņzemes Lietuvas, Ceru, ka sadarbība ar Viļņas Universitātes klasiskās filoloģijas studentiem turpināsies.

Nododu vasaras skolas dalīb-

nieku sveicienus visiem tiem, kas zina, ka Cēzars nav kaimiņu lielais suns un "credo" tulkojumā no latīņu valodas nozīmē "es ticu". Īpaši pacietības un visa laba vēlējumi tiem 18 LU Filoloģijas fakultātes klasiskās filoloģijas studentiem, kas mācības uzsākuši šogad.

Izsaku vismiļāko atbalstu Soroza fondam Latvijā par man sniegto finansiālo atbalstu.

"Vivat, crescat, floreat Philologia Classica!"

"Lai dzīvo, aug un zied klasiskā filoloģija".

ZANDA MAZURE,
Filoloģijas fakultātes
maģistratūras studente

TE NU MĒS
ESAM

Studentu braucieni uz ārzemēm, lai piedalītos starptautiskos semināros, konferencēs un vasaras skolās nevienam vairs

(akreditētu) augstskolu dienas nodāju pabeigšanas;

Diemžēl šobrīd Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisija savā atzinumā uzskata, ka ierosinājums ir jānoraida. Šī labojuma pieņemšana vismaz nedaudz piešķirtu garantijas augstāko izglītību ieguvušajiem speciālistiem.

2. Armijai neizbēgt!!!

Pagaidām likumprojekta jēga izpaužas principā - mācies kā un kur gribi, no armijas tev neizbēgt!!! Nelīdzēs pat aizbraukšana uz ārzemēm, mācoties ārvalstu augstskolās, jo likums paredzēs, ka visiem līdz 26 gadu vecumam ir jāatgriežas Latvijā ar misiju pildīt militāro dienestu. Vēl vairāk - ir ieteikts pieņemt sekojošu labojumu:

"Valsts dienestam pakļautie iesaucamie (tātad visi vīrieši no 18 līdz 27 gadu vecumam - aut.) drīkst izbraukt uz ārvalstīm tikai gadījumos, kad saņēmuši valsts dienesta pārvaldes (VDP) atļauju, iesniedzot pirms tam lūgumu

VDP vadītājam".

Ārvalstu izglītības sistēmas paredz, ka ne mazāk kā 4 gadus studenti apgūst pamatkursu izvēlētajā augstākās izglītības programmā, un pēc tam seko ievirze šaurākajā specializācijā, iegūstot maģistra grādu un tam sekojošos zinātniskos grādus. Arī Latvijā ir sākti virzība uz šo modeli izglītībā. Ierosinātais likums sagrautu šos pamatus, jo praktiski izslēgtu turpmāku studenta zinātnisko darbību pēc bakalaura nosaukuma iegūšanas. Bez tam likumprojekts neparedz iespējas pēc augstskolas pabeigšanas Latvijā turpināt studijas ārvalstu augstskolā vai institūtā.

3. Cerēsīm un cīnīsimies...

Studentiem, kuri ir galvenokārt ieinteresēti likumprojekta idejas izmaiņā, būtu rūpīgi jāseko notikumu attīstībai Saeimā, jo svarīgākie notikumi vēl tikai ir priekšā. Arī studentu organizācijas līdzdarbojas projekta aps-

priešanā un jaunu ideju iesniegšanā. Latvijas Universitātes Studentu padome un Tehniskās Universitātes Studentu parlaments jau izteicis savu viedokli valsts dienesta likuma kopsakarā. Arī Latvijas Studentu Apvienība gatavojas iesniegt Saeimas komisijām apkopotus priekšlikumus, kā izmainīt projektu vēlamajā virzienā.

Noslēgumā vēlos aicināt arī visus studentus piedalīties šī projekta apspriešanā, un, ja likumdošanas procesā veidosies studentiem negatīva perspektīva, būt gataviem cīnīties par savām interesēm, vajadzības gadījumā piedaloties organizētajās akcijās!!!

**Latvijas Studentu
Apvienības vārdā tās
prezidents,
LU students Ē. BLUMBERGS**

KONKURSS

"CELĀ UZ REPO"! Konkursa 5. kārtā

1. Kas ir šī sieviete?

- Studiju padomnieka centra vadītāja;
- Zinātņu prorektora sekretāre;
- Lēdijas Adas Lavleiskas prēmijas ieguvēja.

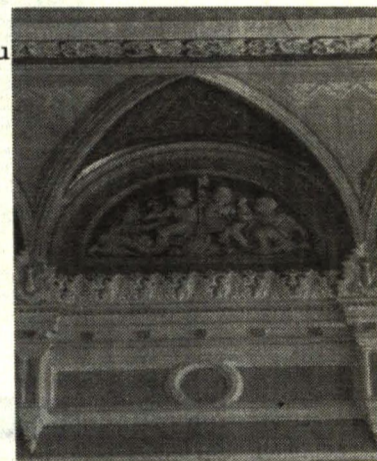
2. Kas nēsā šo kaklarotu LU svīnībās?

- Rektora kundze;
- Rektora kungs;
- Katoļu biskaps.

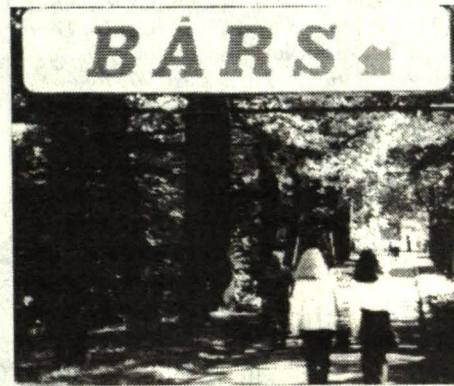
3. Kas redzams attēlā?

- LU Mazās aulas griestu rotājums;
- Rundāles pils Baltās zāles fragments;
- Izremontētā Opera.

4. Kur dodas šīs studentes?

- Uz LU 76. dzimšanas dienu;
- Uz mājām;
- Dzesēt slāpes pēc bioķīmijas lekcijām.

Konkursa 4. kārtas atbildes:

- c) Svešvalodu fakultātes Valodu centrs;
- b) 1994. gada 7. februārī;
- b) LU fakultāšu deķāni;
- b) LU Tūristu kluba simbolika.

Konkursa rezultāti pēc 4. kārtas

Juris Vēmanis - 12,5 p.
Aija Šulte - 12,5 p. (Viens punkts noņemts, jo strādā LUTK)
Gints Plivna - 10,5 p.
Arnijs Tērauds - 9,5 p. (Viens punkts par asprātību)
Edīte Kalniņa - 8,5 p.
Maris Eglīte - 8 p.
Inese Kauķe - 3 p.

LIELAIS
SPORTS

RUDENS SKARBUMAM SPĪTĒJOT

pārliciecināšana arī uzvara starp komandām - 8379 punkti. Seko RVS (7898) un RTU (2772).

No vīriem lieliski cīnījās gargabalnieks Mārtiņš Alksnis, stabili "paņēmot" 1500m (4:01,12) un sev netradicionāli īso 800m (1:58,44) distanci.

Īsto kārtslēcēju neveiksmes "veiksmīgi" izmantoja Uldis Apškalējs, viens no valsts vadošajiem daudzciņniekiem, uzvarot vienā no sarežģītākajām vieglatlētikas disciplīnām. Stabils pirmās vietas mūsējiem tika 400m un 200m skrējienos - attiecīgi Aivaram Tēraudam (51, 58) un Edvinam Krūmam (23, 02).

Trīs pēdējie minētie, klāt ņemot vēl Normundu Apini, sagādāja savai Alma mater arī uzvaru 4x100m stafetē (44, 87). Tomēr uzvara vīru komandu vērtējumā galvenokārt pateicoties masveidībai (nevienas

individuālās uzvaras!), tika Rīgas Vieglatlētikas skolai (11514 punkti). LU atpalika par nieka 146 punktiem (11368), tālāk RTU (11078).

Te nu jāmet akmens atsevišķu LU pārstāvju (V. Aleksandrovs, S. Liekniņš, Ģ. Staķavs un vēl daži) dārziņā, kuri, mūsu treneru I. Āboliņa un V. Bernharda vārdiem runājot, savas intereses vērtēja augstāk par nepieciešamo un neieradās sacensībās, lai gan iepriekš tika sarunāti un pieteikti. Līdzīgas vainas bija arī citiem konkurentiem taču tāpēc jau to neņemsim par kritēriju. Lai nu kā, bet LU "blice" atkal ir pierādījusi, ka savas pozīcijas vieglatlētikā atdot negatavoja. Gribētos vienīgi cerēt uz kuplāku atbalstītāju pulku pašmāju mačos, prestiža lieta tomēr.

JURIS VALDOVSKIS

pieminētos nelabumus, jo raksts ir par citām, bet arī LU kopmitnēm, piemēram, Tālivalža, Zeļļu ielā.

Vēl daži studentu vērojumi:

*Pedagoģijas fakultātes kopmitņu iemītnieki nezina, kas, izņemot komandanti, no LU administrācijas ir atbildīgs par kārtību

kopmitnēs. Arī pati Pedagoģijas fakultātes vadība tieši atbildēt nespēja.

* Pedagoģijas fakultātes prusaki un peles sūta sveicienus un visa laba vēlējumus citu kopmitņu radibiņām.

ATSAUKSMES
PAR PUBLICĒTO

Lasītāju ievērbai!

Nepārmētiem Bullu ielas komandantiem Romaškinas kundzei rakstā "Iemācījos tarakānu nosist ar kāju"

NO

Рижская церковь Христа на цикл лекций Христианство Нового Завета

По вторникам в 18.30,
начиная с 19 сентября.
Лекции состоятся в
актовом зале Рижской 1-й
гимназии по адресу:
бульв. Райниса 8.

Приглашаем
всех
желающих!

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PRĒMIJAS AUGSTSKOLU STUDENTIEM

Prēmijas uz darbu konkursa pamata tiek piešķirtas Latvijas augstskolu studentiem par labākajiem studentu zinātniskiem darbiem. Reflektēšanai var iesniegt darbus, kurus veicis atsevišķs students, vai arī studentu kolektīvs (vēlams ne vairāk par 3 cilvēkiem).

Katru gadu piešķir 8 prēmijas:
no tām:

- fizikas, matemātikas un inženierzinātnēs - 3,
- ķīmijas un bioloģijas zinātnēs - 3,
- humanitārajās un sociālajās zinātnēs - 2.

Balvas minimālais apmērs Ls 100.-.

Pieteikumi iesniedzami līdz 1995. gada 15. oktobrim LZA sekretariātā (Turgeņeva ielā 19, 2. st., 231. ist., Rīga, LV-1524).

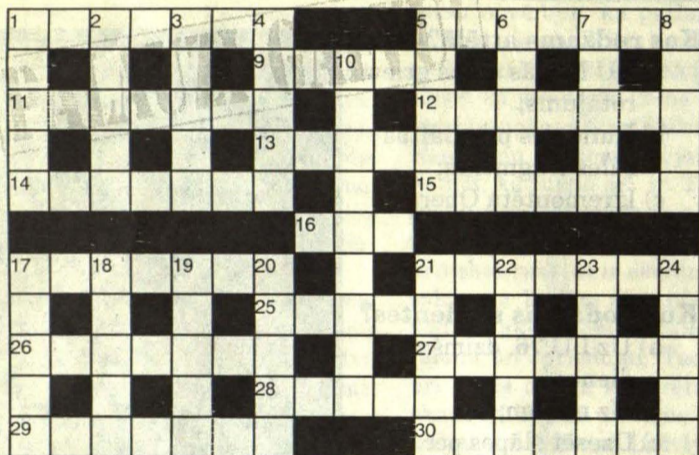
Iesniedzot dokumentus, katram konkursa pieteikumam 1 eks. pievienojami:

- 1) motivēts ieteikums, kurā īsi dots studenta konkrētā darba izvērtējums un vispārējās zinātniskās aktivitātes raksturojums;
- 2) konkursa darbs;
- 3) īsa darba anotācija (līdz 1 lpp.) latviešu valodā, un darba nosaukumu latviešu, angļu un krievu valodā;
- 4) uzziņu lapa par darba autoru (uzvārds, vārds, dzimšanas gads un datums, augstskolas un fakultātes nosaukums, apmācības posms: kurss, maģistratūra, vai to beigšanas gadi, mājas vai darba precīzas adreses un tālruni).

Izziņas par nepieciešamajiem dokumentiem var saņemt pa tālr. 223931.

Latvijas Universitātes studentu darbi tiek savākti centralizēti pie LU Zinātņu prorektora R. Kondratoviča līdz 12. oktobrim (Raiņa bulv. 19 - Rektorātā).

Tālrunis uzziņām - 224732, Ā. Konstantinova.

Sastādījusi INGA BĒRZIŅA

Horizontāli. 1. Latvijas nacionālais putns. 5. Pāri palikušais. 9. Naudas operāciju iestāde. 11. Pilsēta Krievijā. 12. Iecerēts. 13. Putns. 14. Ierauga. 15. Sacelt. 16. Personu vietniekvārds. 17. Dzīva būtne. 21. Skāļi runāja. 22. Sievietes vārds. 26. Liksta. 27. Ieņem (pilsētu). 28. Kuģa atliekas. 29. Viena no romāna "Mērnieku laiki" darbības vietām. 30. Apņem (cilvēku).

Vertikāli. 1. Apģērba gabals ziemai. 2. Eksāmens (žargonā). 3. Zivs. 4. Upe Latvijā. 5. Koku daļas. 6. Nepiesātinātais ogļūdeņradis. 7. Amati. 8. Saplēš. 10. Valsts Eiropā. 17. Koka celms. 18. Krāsa. 19. Sievietes vārds. 20. Ģimenes loceklis. 21. Sēj. 22. Iejūga piederums. 23. Naftas produkts. 24. Apsiet.

IEPRIEKŠĒJĀS KRUSTVĀRDU MĪKLAS ATRISINĀJUMS.

LĪMENISKI. 3. Gailis; 10. pletizers; 16. animālists; 18. alas; 19. "Raudupiete"; 21. putraini; 22. sods; 23. lauma; 25. koks; 26. rotas; 30. Nirnberga; 31. asno; 32. oficiers; 33. sāts; 35. uts; 36. velosipēds; 37. pils; 39. LOK; 41. Akela; 43. šņuksti; 44. Janševskis; 47. ot; 48. Irāka; 49. reņģe; 50. korsārs; 53. cope; 54. "Nantes"; 55. aile; 57. ido; 58. skola; 60. Latvija; 61. laupījums; 63. ķepa.

STATENISKI. 1. plaukstīnpolka; 2. termofors; 4. alus; 5. laidnis; 6. Inesis; 7. sit; 8. cipars; 9. stomatoloģe; 11. Eltons; 12. Tarkovskis; 13. īsas; 14. Raitis; 15. su; 17. Melsnīls; 20. Po; 24. Ugāle; 27. acis; 28. sipaji; 29. ordinācija; 31. Au; 34. skates; 38. saira; 40. Neapole; 42. Ksenija; 45. ar; 46. "Škoda"; 51. sile; 52. "Veta"; 54. nīp; 56. lap; 59. la; 62. mi.

DAŽĀDI

PAZIŅOJUMS. Lūdzam Va-
dības un ekonomiskās informāti-
kas fak. dienas nodaļas I. kursa
studentus izņemt LASĪTĀJA
KARTI LUB Ekonomikas litera-
tūras bibliotēkā (2. st., 203. telpa),
līdz ņemot studentu aplieciņu.
Bibliotēkas darba laiks:
I, III, IV - 13-19, II, V - 12-17.
Vakara un neklātienēs nod. I. kursu

studentiem lasītāja karti izsniedz LUB
Centrālās bibliotēkas Abonementā Kal-
paka bulv. 4 (2. st., 224. telpa) darbdi-
nās no 10-20. Ceturtdien, 21.09.95.,
starp 14.30 un 16.25

NOZAGTS VELOSIPĒDS

"Tūrists" dzeltenā krāsā, kas stā-
vēja Ķīmijas fakultātes vestibilā pie
radiatora. Tie, kuri redzēja zagli, lū-
dzu, piezvaniet 1-7336137.

MŪZIKA + MĀKSLA LABA ATPŪTA

Vakars nolaidies pār Vecrīgas šaurajām ieliņām,
tikai no Mazās gildes skanošā mūzika un jauniešu
smieklī klīdē klusumu. Daži jaunieši aiziet garām Ma-
zajai gildei un iegriežas kādā sētā. Liels uzraksts vēsta,
ka tur atrodas klubs "Slepenais Eksperiments". Kad
ieejas durvis aiz manis aizvērušās, esmu nonākusi citā
pasaulē - mūzikas un mākslas pasaulē. Kas tad ir
"Slepenais Eksperiments", lūdzu pastāstīt šī kluba
menedžerei Ingai.

**- Cik ilgi pastāv klubs "Slepenais Ekspe-
riments"?**

- Klubu atklāja šā gada 31. maijā, tātad mēs dar-
bojamies trīs mēnešus.

- Kas pamudināja veidot tieši šādu klubu?

- Iecere radās arhitektu birojam "Piektā Avēnija", kon-
krēti, Aigaram Sparānam. Šobrīd izstāžu zāles un galerijas
ir tukšas, bet māksla vēl joprojām ir svarīga cilvēkiem, tikai
jāatrod jauns veids, kā to pasniegt. Šis savienojums:
izklaides klubs un māksla, nav nekas jauns, tādi ir visur
pasaulē, bet Rīgā šādu naktsklubu vēl nav tik daudz.

- Kāda auditorija šeit nāk?

- Mēs neorientējamies tikai uz jauniešiem. Mums ir
ļoti plaša publika. Bet ir viens nosacījums: uz mūsu
klubu nāk cilvēki, kuri kaut ko vēlas un ir gatavi aktīvi
līdzdarboties, nevis atnākt, apsēsties un gaidīt, kamēr
oficiants visu pienesīs klāt. Šī ir demokrātiska vieta.

- Mazliet par šeit notiekošajiem pasākumiem...

- Pasākumi notiek katru vakaru. Otrdienas ir video
dienas, ceturtdienās notiek populārākais izklaides pasā-
kums "eksperimentālais galds", piektdienās - dejas ar uzai-
cinātiem didžejiem. Visi pasākumi iedalāmi divās grupās:
izklaides pasākumi un izstāžu atklāšanas, kā arī akcijas ar
profesionālu mākslinieku piedalīšanos. Mēs mazāk izkaram
bildes, vairāk orientējamies uz video mākslu.

***
Viens no tiem, kas rūpējās par labu mūziku klubā,
ir Tehniskās universitātes students Uldis.

- Kāda stila mūzika šeit tiek spēlēta?

- Pārsvārā rokmūzika un indy dance. Mēs vēlējamies
kaut ko atšķirīgu no citiem Rīgas klubiem, orientējamies
uz cilvēkiem, kam pie sirds neiet tā mūzika, ko raida MTV.

**- Kā uz to reaģē cilvēks, kurš šeit iegriežas
pirmo reizi?**

Paliek neatbildēti "kāpēc"

Paliek neizsāpētas sāpes,

Paliek nedzēsējamas slāpes,

Paliek...

(C. Pinere.)

1995. gada 19. septembra vakars. Šķiet, tāds pats kā visi. Vēl neviens nezina,
ka tuvu ir melnais brīdis, aiziešanas mirklis. Tu esi ar mums pilns dzīvesprieka,
dzīvotalku, sapņu un cerību. Pēkšņi ap tevi klusums. Stāj pukstēt tava sirds. Nu
pāri sapņiem un cerībām birs baltā kapu smiltis.

Mēs noliecām galvas, tevi pieminot, godinot.

Mūsu vissirsnīgākā līdzjūtība tavim vecākiem un visiem tuvajiem cilvēkiem,
mēs esam ar jums šajās melnajās bēdu stundās.

Pedagoģijas fakultātes Darbmācības I kursa studiju biedri

Dainis Ēvelis
(27.02.77. - 19.09.95.)

LŪ izdevniecība "UNIVERSITĀTES AVĪZE"

saliek grāmatas, brošūras, konspektus, veido vizītkartes ...

sagatavojam grāmatas izdošanai

(tekstu literārā rediģēšana, korektūra, mākslinieciskais un datormakets)

piedāvājam foto pakalpojumus, attēlu skanēšanu un apstrādi.

Mācībspēki un studenti,

esam gatavi veidot jūsu ieceres

pasaules UNI - PRESS limeni!

Adrese: Raiņa bulv. 19, 110.t., tel.

222944.

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE

Tekstus rediģē: LINDA VAITS, GINTA LUKŠEVICA

Datorsalikumu veido: NORMUNDS FEJBERGŠ, JĀNIS ZUTERS

Komercjautājumus kārtro: ROBERTS LĪNIS

Fotogrāfs: TENIS NIGULIS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 110. telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 222944, fakss: 371-2-222944

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Reģistrācijas apliecības Nr. 535. Laikraksts iznāk reizi nedēļā.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.

Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.